allotted day..." What is that hour and day? It is what the House fixes and the House has fixed that it should be 12 hours which would normally expire at 7 P.M. yesterday. But that does not mean that the House has no right to extend the time and the appointed day will have to be linked on to the end of the appointed time. Once it is fixed, it does not lie beyond the power of the House to extend it and it was at the instance of the members and after assessing the opinion of the House that the time was extended. I am sorry Sri G. V. Gowda did not catch me properly. The House did not object at all and these things happen not only now but time and again in not adhering to the time. How many times amendment was moved to extend the time? Really I should have applied guillotine. Therefore, what is the ruling? The ruling is that if business is transacted and if the House does not object, even if it is not mentioned in the House, it should have been deemed by implication that the time shall be extended, but in the interests of the members, I ascertained the sense of the House. The last words I mentioned were: 'Members perhaps feel exhausted and therefore, I do not want to continue the Debate. We will do it tomorrow and the reply will be like this." All these particulars were discussed. It has been done with the concurrence of the House. Not only that. The Leaders of the Parties will have discussed the matter amongst themselves and there is no point in any of the members of the Party objecting because I suppose they will have to abide by what the leader says. It is not absolutely necessary. I can as well ascertain now the sense of the House and take a decision and announce to the House; but I am taking further the precaution of asking the Leader of the House and the Leader of any other Party: I constantly keep myself in touch with them, with the Whips...

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ರೆಸ್ಪೆಕ್ಟೀವ್ ಲೀಡರ್ಸ್‌ನ್ನು ಡಿಸ್‌ಒಬೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ.

When the Hon'ble Speaker is on his legs and he put it to the House how was it possible for any member to object to what the Chair has said?

Mr. SPEAKER.—Power is given to me to extend it; Yet I wanted to assess the sense of the House whether the House desired extension or not.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್ ಓದಿದ್ದೇನೆ, ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ, ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನೀವು ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ. I must abide by that.

Mr. SPEAKER.—Sri Muckannappa must never call it wrong. He should have that goodness to say that I have not committed a wrong. Sri Parameswarappa may now speak.

MOTION OF NO-CONFIDENCE IN THE COUNCIL OF MINISTERS.

†**Sri D. PARAMESWARAPPA.**—Mr. Speaker, Sir, this comprehensive motion of no confidence which is being debated upon since two days has

---

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(SRI D. PARAMESHWARAPPA)

really a special significance and it not that we did not consider the propriety of bringing this motion this year. The House is aware that a 'no-confidence' motion was brought against the Government last year also by making specific charges against it. Last year we did table a motion of no codfidence against the Government making specific charges for the purpose of pointing out various defects that were existing in the administration of Government and with the hope that the Government would rectify those defects. This is the purpose for which we brought the no confidence motion against Government last year. We have to consider in the light of the no confidence motion that was brought last year whether there has been any improvement in the administration, and in the course of the debate it was contended by the members of the Opposite Party that the motion of no confidence should be sparingly brought as the most effective weapon that could be brought against the Government and that if it was brought often and often it lost its significance. That was the idea with which they argued. Consider the charges that were levelled against Government during the last session of the Assembly, we made serious allegations in respect of Sharavathi, that there was misuse of funds and that there was so much waste of public money. So we demanded a judicial enquiry last year. The Minister in charge of the respective portfolio has slept over the matter and he has taken more than one year and he still says that he is going to hold a judicial enquiry. When one makes a serious allegation against the Government, I believe that there should be no delay in the matter of investigation, because, as I hope, the members will agree with me, justice delayed is justice denied and if we delay investigation into all those serious allegations, my friends will agree with me, the material evidence that we are going to collect in this direction will disappear and the purpose of the enquiry will be defeated. That is the idea that we are aiming at. Not that we are not appreciating any of the projects that have been completed by Government; we appreciate the good work done by Government. I think my friends are under the misapprehension that we always criticise the good work that is being done by them. It is not true.

It is a very fallacious argument to say that we criticise the good works also done by Government; it is not so. We also know the limitations. When we criticise the Government, we do so with an earnest hope that the Government will rectify their wrongs.

Sir, we also brought another serious allegation that the Government was unconstitutional in its methods by nominating certain candidates to the Upper House. If we look to the provisions laid down in the Constitution, the method of nomination followed here is against the constitutional provisions and that was one of the charges that we levelled against the Government. The defect is still continuing; they have not remedied the defect. Therefore, even at this stage we are entitled to move the no confidence motion against the Government on this account. I

is, therefore, open to the Opposition to bring no confidence motion at any time with the hope that the Government will rectify their defects.

Sir, when we brought this no confidence motion, I and my friends considered the need for bringing it again after one year. We knew that the motion of no confidence would be defeated because of the numbers of the opposite party; they are numerically strong.

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—Not the opposite party; you are the opposite party.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—All right, Sir. The number of the ruling party is numerically more just as Kowrawas and so they do not take the advice given by the Pandavas. Sir, to-day we are living in the days of parliamentary democracy based on socialism and when we are once elected by the Will of the people, the Council of Ministers or the ruling party become the trustees of the people and they should not go against the wishes of the people. The wishes of the people should always be kept in mind and any legislation or any act of the Government should be in accordance with the wishes of the people. That is the fundamental principle of Democracy. Now, after the advent of the Congress Government, which has assumed power since 1947, what is the legacy that they have left to their successors ? They have remained in power for over 16 years and if we deeply consider the legacy that they would leave, it is nothing but corruption, nepotism and favouritism and so many malpractices. Sir, in this respect I need not quote instances because within the time given to me I do not wish to narrate the catalouge of their omissions and commissions which amount to breach of confidence in them. Incidentally, I may refer to some of the acts which constitute a breach of confidence that every citizen of the State has reposed in them. Sir, we take the oath that we shall remain loyal to the Constitution. During the time of elections, we hold several promises to the ignorant people. If this Government is in power today and continues to be in power, it is because of the ignorance of the people. Sir, one of the members of the ruling party referred to the achievements of this Government. He said that so many irrigation projects have been constructed and that so many bridges had been constructed and so on. He quoted several instances. Sir, if you take all this into consideration, have these really improved the economic life of the people ? That should be the criterian on which you should judge this. If you judge the economic standard of the people in this country, you will find a big gap between the poor and the rich and that gap has not been bridged. This is on account of the present Government favouring their minions in the fields of industries, in the field of agriculture and in several other ways. They have always got the inclination to support their minions. That is why, in spite of repeated requests, the ruling party never heeds our advice. They are continuing to commit the same wrongs again and again. To corroborate my argument, I may quote one instance.

Last year, Sir, in spite of our opposition, in spite of our criticism that the Land Revenue Surcharge Bill should not be brought before this House, they did get it passed because they are numerically strong.

(SRI D. PARAMESHWARAPPA)

To-day, if we consider the wishes of the people, we will see that they are not in favour of this Bill. Sir, the parliamentary democratic principle is that no legislation should be passed against the wishes of the people. That is one of the Acts that I wish to quote. Coming to the P.W.D., which was declared by one of the statement of our country as Public Enemy No. 1, the kind of corruption and favouritism that exists is unimaginable. I will quote a few instances. In Nalkanada in Davangere, 22 drains of channel works are going on. In spite of the direction of the Chief Engineer to call for tenders, it appears that the works have been entrusted to the favourites of the ruling party at a rate higher than it would have been accepted by other contractors. Thereby Government has incurred a loss to the tune of 4 lakhs. In the Davangere division where famine conditions prevail, Government allotted 4 lakhs and when there are 60 to 70 contractors, the works are being given to about 15 persons who are favourites of the ruling party. What do these things show ? It shows that favouritism, red-tapism are rampant in this Government. If the Government is functioning properly, these allegations whould not be true. We plead for an efficient Government. So that it should rule in accordance with the law and Constitution.

1-30 P.M.

† Sri VIDYADHAR GURUJI SAYANNA (Gurmitkal).—(Spoke in Hindustani).

Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).—Sir, on a Point of Order to the effect that such a fine speech should go un-reported.

Mr. SPEAKER.—What is to be said more, if at the end of nearly two years or over 1½ years the Hon'ble Member has to raise a Point of Order of this type ? The Members of the M.E.S. have all along been delivering their speeches in Marathi and they are not being recorded. There is no Point of Order.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—I want to make myself clear. The Chair had assured this House in the last session that a Hindi Reporter would be arranged to be appointed early in Legislative Secretariat.

Mr. SPEAKER.—I will have to verify it. If the Hon'ble Member gets me one, I will appoint him.

Sri B. R. SUNTHANKAR (Belgaum City).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support this motion of 'no-confidence' in the Council of Ministers moved by the Hon'ble the Leader of the Opposition, because this Government deserves such a motion. This Government deserves to be censured. The mis-deeds and failures of the Ruling Party are so many and so far and so wide they deserve nothing but censure. The Ruling Party is just like the Bourbons of France. It is said of the Bourbon kings of France that they forgot nothing and they learnt nothing

Similarly, this Government, however, the opposition Members may criticize and level charges against them, forgets nothing and learns nothing. That is why we are forced to use this 'Bramhastra' in the words of the Hon'ble Revenue Minister, Sri M. V. Krishnappa. During the last sixteen years there has been virtually a One-Party Rule in this Country. This One-Party Rule has created a false sense of security in the Ruling Party. There has been growing a mood of complacency and indifference, calousness to criticism in the Ruling Party. This callousness and indifference to criticism makes the prospect of Democracy very uncertian and that is very harmful to Democracy. That is why, even in spite of our Will, we had to move such a 'no-confidence' motion.

For want of time, I will deal with only two points. My first point is about the border problem; and the second point I will deal with is the question of linguistic minorities in the State.

Mr. SPEAKER.—Does the border problem form a ground for the 'no-confidence' motion? It was not raised by anybody up till now.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—It does form a ground.

Mr. SPEAKER.—I have given the Hon'ble Members ten minutes and he can use it as best as he can.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Even through nearly seven years have elapsed since the formation of the new State of Mysore, the border problem of this State with all the adjoining States remains unsolved. The Hon'ble The Chief Minister is very generous and liberal in giving assurances only, but they are never implemented. He gives assurances never to be implemented. As the first Chief Minister of the new Mysore State, he gave an assusance that all efforts would be made to bring in all the Kannada areas that are lying in the adjoining States. In the first address of the Governor to this Assembly, there was an assurance by the Government that efforts would be made to bring in Kannada areas in Kasargod, Madaksira, South Sholapur, Akkalkot, etc. There are so many Kannada areas in the adjoining State. This Border Problem concerns about two million people, both Kannadigas and Maharashtrians. It concerns the happiness and convenience of two millions of people. Just like we the Maharashtrians of Belgaum, Karwar and Bidar Districts are agitating .....

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—Is there any agreement between Sri Sunthankar and the Leader of Opposition on this point?

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—Mysore consists of 19 Districts.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—On certain principles to be applied or border district, we agree.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—There was a definite assurance by the Hon'ble the Chief Minister that all efforts would be made to bring in Kannada areas in the State. I want to know what this Chief Minister or what this Government has done in that direction during the last seven years.

Sir, this matter is left to the Zonal Council. Sir, Mysore is a part of the Southern Zonal Council. There have been eight meetings of the Council and the proceedings are available in the Legislature Library. In

(SRI B. R. SUNTHANKAR)

not a single meeting, this Question of Hosur or Kasargod or Madakasira was raised in the Zonal Council. Why? Sir. Why did not this Government implement the assurances given to those people? They have betrayed those Kannadigas. That is a betrayal. Seven years have elapsed and the question of the Kannadigas lying in the adjoining States is not solved. That is a sheer betrayal of the Kannadigas.

HON'BLE MEMBERS.—Crocodile tears!

Sri B. R. SUNTHANKAR.—These are not crocodile tears. We can realise their hardships more than anybody else here. I say that the Government has failed to bring these Kannada areas into this State. This is one of the greatest failures of the Government. That is a betrayal. When the people of Kasargod approached the Chief Minister, the Chief Minister assured that he would take up that issue. What has he done? He is deceiving the people of Kasargod! That is charge. We can realise what difficulties the Kannadigas in Kasargod have to undergo in a different State. Sir, in the words of the Kasargod people themselves, they are in "a cultural administrative imprisonment" in the Kerala State. That is the State of affairs. We can realise it, not you. Because we are sufferring the same thing.

Mr. SPEAKER.—In respect of the Government of a neighbouring State, to say that its citizens are in imprisonment, it is not fair and I would like the Member not to repeat it.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—These are not my words, Sir. These are the words of the people of that area.

Mr. SPEAKER.—Whoever it may be. He should not say that on the floor of the this House. I cannot allow that. It is not fair to the neighbouring State.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I am quoting from the representation made by the people of Kasargod. These are the feelings of the delegation.

Similarly Sir, I say this Government is deceiving the people of Kasargod. About Kasargod one of their own party Members in the Council Hon'ble Sri Achar said some time back, that they were sacrificing Kasargod for the sake of Belgaum. Maharashtra Government is willing......

Mr. SPEAKER.—Whose representative he is?

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Hon'ble Sri K. R. Achar is a Member of the Upper House. He is a representative of the Congress Party.

Mr. SPEAKER.—Whatever is said in the Upper House it should not be commented upon here. The deliberations of one legislative chamber are usually not commented upon in the other House.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I am not commenting. I am only quoting, Sir. The Maharashtra Government is willing to transfer the Kannada areas of 260 villages and a population of about four lakhs. But this Government is not prepared to take them, Sir. The Government is not taking them because this Government is afraid that they will have to part with Belgaum and Karwar. About our Marathi area, Sir, I will have

again to quote, on 24th December 1956, the Hon'ble Chief Minister at that time said:

"I for one would not hesitate to have those areas included in their respective linguistic States. It would be necessary." These are his words. What has he done during the last six years? He is going back on his words. The Marathi people of the border areas have adopted all democratic means. They have contested all the elections during the last 7 years right from the Gram Panchayet to the Assembly elections. They have contested all the elections on this sole issue of Maharastra and they have won all the elections. They have thus clearly obtained the verdict of the people. This Government is flouting the verdict of the people. They are trampling upon all democratic rights of the people of the Maharashtrian border areas. Sir, a democratic Government has to respect the wishes of the people. Instead of that, this Government is trampling upon the wishes and democratic rights of the Marathi people in the border areas.

(*Interruption from Treasury Benches.*)

Sir, I say that this Government has failed, this Chief Minister has failed to solve the border problem and if he cannot solve the border problem, he will have to quit office. For his failure, he should quit office. That is one of the reasons why I support this No-confidence motion.

Sir, my second point is, about linguistic minorities.

MR. SPEAKER.—It was agreed that everybody should have ten minutes. The Hon'ble member must conclude within two minutes.

SRI B. R. SUNTHANKAR.—I shall be grateful if I can get five minutes, Sir.

Sir, about linguistic minorities, again, I have to quote. The Chief Minister at that time said that he would see that the linguistic minorities were safe and kept satisfied. What is the experience of the last seven years? Are they safe? Are their interests safe and secure? Are they kept satisfied? The answer is 'No.' No linguistic minority is happy in this State, not only Maharastrians, but even Telugu speakers, Tamilians, Urdu speakers, they are not happy in this State. They are not kept satisfied. Sir, the policy of the State is to crush the linguistic minorities and wipe out their languages. That is what is happening in the Marathi areas.

MR. SPEAKER.—Is it one more ground for non-confidence?

SRI B. R. SUNTHANKAR.—Yes, Sir. That is certainly one more ground. What has been the fate of linguistic minority of the Marathi speakers in the State? I will tell you about one aspect What is the proportions of the linguistic minorities in Government service? I wish to challenge the Government and ask how many people of minority sections have been recruited in the Government services since the formation of this State? Hundreds of people have been recruited and have been given employment during the last 6 to 7 years. How many of them are Marathi speakers?

(Mr. Speaker rang the bell)

Mr. SPEAKER.—What is the use of my ringing the bell if it has no effect on the Members?

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಟ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅಪಾದನೆ ಹೊರಸಿ ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು, ಏನಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆಯೇ, ಜ್ಞಾನ ಇದೆಯೇ? ಎಂದು ಅಧಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕಣ್ಣು ಇದ್ದೂ ಇವರು ಕುರುಡರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಕಿವಿ ಇದ್ದೂ ಕಿವುಡರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಬಾಯಿ ಇದ್ದೂ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ಮಾಡಲು ಕೊಡಬಹುದೇ? ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಸಾಹೇಬರು ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಂಥ ಸ್ಥಾನದ ಮರ್ಯಾದೆ ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದ ಮರ್ಯಾದೆ ಬಿಟ್ಟು ನಾಯಿ ನರಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಅಂಥ ಗೌರವ ಅವರಿಗೇ ಇರಲಿ. ಅದು ನಮಗೆ ಬೇಡ. ನಾವು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ವಿವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೂ ಅವರ ಫೋಟೋ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕೆ? ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗಿದೆ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ನಡೆಯಿದೆ ಎಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದರೂ ಅವರ ಫೋಟೋ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಹೇಗೆ ಉಳಿಯಬೇಕು?

ಇನ್ನೊಂದು ಅಸ್ತ್ರ ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಬಹುಮತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾವೇನೂ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಓದಿಲ್ಲ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಎಂದು ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಛಾರ್ಜ್ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಎಷ್ಟು ಸಾರ್ಥಕವೋ ನಾನಂತೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರೆ, ನಿಮಗೆ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರು ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು (ಎ) ಕ್ಲಾಸ್ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಅವರಿಂದ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? (ಎ) ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಅವರು 8-10 ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವರವರಲ್ಲೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಾವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಹೇಳಿ ರೇಟು ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗುರುತರವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ನೀವು 10 ಜನ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವುದೂ ಒಂದೇ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಇರುತ್ತದೆ ನಮ್ಮಂತಹವರು ಏನೂ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೇ ಜನರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರು ಗೆಲ್ಲುವುದೂ ಒಂದೇ, ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು-ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು—ಅವರಿಗೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮನೋಭಾವ ಇದೆ—ಅವರು ಹೇಳಿದರು......

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಒಡೆಯರು ಎಂಬ ಮರ್ಯಾದೆ ನಮಗೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೇ ಇರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇರಲಿ, ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಆದ ಹಾಗೇ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ (ನಗು). ನೀವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ; ಎಂಬುದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಗ ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರೇ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ವಾಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳಾದಾಗ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಇದ್ದದ್ದೇ ಮುಗಿದು ಹೋದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಛತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಊಟ ಹಾಕಿಸಿ ಮಲಗಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಈ ರೀತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ

ಕಾಳಿತುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ನಿಮಗೆ ಯಾವುದು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಜನ ನೀವು ಯಾವ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ತಿಳಿಯದು. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಬಲಗರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ನೀವು ಎಲ್ಲೇ ಹೋಗಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತೇ? ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಹಿಂದೇಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು. ಇದೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯದ ಒಂದು ಚಾಣ್ಮೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಜನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಮೇಧಾವಿಗಳಾದ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ಅದರಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯರಾದ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಕಾಗೆ-ಗುಬ್ಬಿ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯಲ್ಲಾ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು, ಅಂಥಾ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕಾಳಿತಿರುವುದಕ್ಕೆನು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಇರುವುದು? ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು, ಚಿನ್ನದ ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಾಜ್ಯ, ಪಕ್ಷಗಳು, ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಿರುವ ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಶೇಕಡ 20 ಭಾಗ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು ತಾನೆ ನಂಬುತ್ತಾರೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಏಕೆ ಈ ರೀತಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಈ ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇರಲಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇರುವುದು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಅಟಂಬಾಂಬ್ ಕೂಡ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದ ಬೋರ್ಡು ಒಂದು ಇದೆ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಣದ ಅಕ್ಕಿಗೆ 3-4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಸಾಲ, ಇದೇನು ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಬಲೆ ಬಿದ್ದರಾ ಸ್ವಾಮಿ? ಯಾರೋ ಆ ಬಲೆಯನ್ನು ಬೀಸಿದರು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಲೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಎಡವಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ? ಅಂತಹ ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸೌಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಜಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿಗೆ 40 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವ ಕಡೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪೀನಿಯನ್ ಬೇಕೇ? ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾರ್‌ಫಂಡ್‌ಗೆ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪಟೇಲರು ಸ್ವಂತ ರಸೀದಿ ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಫಂಡಿಗೆ ಜಮಾ ಆಯಿತೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ತಂದಿರುವ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಏಕೆ ತಂದರು, ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್ ಅವರು ಬಹಳ ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಪುನಃ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿತ್ತು ದೂರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ತರಲೇಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದೆ. ಇಂತಹ ತೀವ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಏನೂ ನನಗೆ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ನಮ್ಮ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆಂತೀರ, ಅಭಿಮಾನ ಅಂತೀರ, ಗೌರವ ಅಂತೀರ, ವಿಶ್ವಾಸ ಅಂತೀರ ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಂತೀರ ಇದರ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಕೆಲವರ ಮೇಲಿನ

(ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್)

ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಅವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಏನೋ ಎಂದು ಕೂಡ ನನಗೆ ಯೋಚನೆ ಬಂದಿದೆ. ತಮಗೇನಾದರೂ ಅಸಮಾಧಾನ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ತೆಗೆಯದೇ ಹೋದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೊಂದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳರವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾವ ಪೂರಿತ ಉದ್ವೇಗಪೂರಿತ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನಗೆ ಆ ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಾನೀಗ ಆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಆ ಕೌರವೇಂದ್ರನೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದನೇನೋ ಅನ್ನುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಇದು ಆ ನಾಟಕವಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಆ ನಿಮ್ಮ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪನವರೋ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್.—ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನಾಡಿದರು. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಜಾತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹೀಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಇಂಥ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ ಹಾಗಿರಬೇಕು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎಂದರೆ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ನಕ್ಷತ್ರದ ಹಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇನೋ ಇಂಥ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಖಾದಿ ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದಂಥ ವಸ್ತು. ಅದನ್ನು ಧರಿಸಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಖಾದೀ ಧಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು—ಪವಿತ್ರವಾದ ಖಾದೀಧರಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಳ್ಳೇ ಭಾವನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಬೇಕಾದರೆ ನೀವೂ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಖಾದಿ ಧರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಆದರೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವ. ಆದರೆ ಆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ಹೀಗಲ್ಲ. ನಾವೆಂದೂ ತಪ್ಪನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದವರು ಅದನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ಕರೆದಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಜೀರ್ಣವಾಗುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಉತ್ತರ ಆದಾಗ್ಗೂ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ನೀವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸತ್ಯ, ಯಾವುದು ಮಿಥ್ಯ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರು.

ಸತ್ಯ ಮಿಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸರಿಯಾದ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ತಕ್ಕಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚದ ಹಾವಳಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು ? ಆ ಲಂಚ ಕೊಡತಕ್ಕವರೂ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರೂ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದಾದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಯಾರು ಹಿಡಿದು ಕೊಡಬಲ್ಲರು ? ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 139 ಜನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಲಿ-ಯಾವ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ, ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಲಂಚ ಕೊಡದೇ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಲಂಚ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಬಂದು ನೋಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು—ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನೀವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯವಾಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ನಾನಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರವೇ ಈಗಲೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ಇದುವರೆಗೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಾ ಹಾಕಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವುದರಿಂದ

ನಾವು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕದೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸತ್ಯ ಧರ್ಮಗಳಿಂದ, ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಗಳಿಂದ ಆಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳದಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನೂ ಹೊರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡು, ಶರಾವತಿ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತ ದೇಶದಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೊರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ಥವಾದ ಮನಸ್ಸಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದರೂ ನಮಗೆ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಶಯವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೂ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಡೆದ ಟಗ್-ಆಫ್ ವಾರಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಗೆದ್ದಿರತಕ್ಕದ್ದೆ ಸಾಕು, ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಹೋಗತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇಂಥ ವಿಶ್ವಾಸ ಘಾತಕರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಘಾತಕರಿಂದ ಸೋಲೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದು ಜನತೆಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ನೀವು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಕಂಡಿದ್ದೀರಾ? ನಿಮಗೆ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಿಲ್ಲವೇ? ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಕೆಲವರು ಆ ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ದೇಶದಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ 2–3 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಆ ಕೈಗಾರಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂಥದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ ಅವರು ಕಾಗೆ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಮನರಂಜನೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಅವರು ತಮಗೆ ಎಂಥ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನುಂಗುವ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon Sri Namoshi, I want to know the time required. The time extended is expiring and I suppose it is the desire of the House to extend it till 3 o'clock, or 3·30 p.m.

Sri S. NIJALINGAPPA.—One hour more, Sir.

Mr. SPEAKER.—Tentatively I will extend it till 4-30 p.m. It does not mean that it should continue till then. Sri Sanjeevanath referred to certain proceedings. I request him to refer to Rule 120.

The time taken for this Debate by the ruling party including the Ministers is 5 hours 29 minutes. Time taken by the opposition is 6 hours 35 minutes till yesterday. As for the time taken by members to-day the House is fully aware of is.

† ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನಾಮೋಶಿ (ಗುಲ್ಬರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವಪೂರಿತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾವು ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದಂಥ ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಚಾರ್ಜೂ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರಮೇಲೆ ಏನು ಚಾರ್ಜು ಕೊಡೋಣ? ಒಂದು ಚಾರ್ಜು ಇದೆಯೇ, ಎರಡು ಚಾರ್ಜು ಇದೆಯೇ, 3 ಚಾರ್ಜು ಇದೆಯೇ, 4 ಚಾರ್ಜು ಇದೆಯೇ, ಕೊಡೋಣವೆಂದರೆ, ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ)

ಕರಪ್‌ಷಶನ್, ನೆಪೊಟಿಸಮ್, ಜಾತೀಯ ಮನೋಭಾವ, ಈ ಜಾತಿಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಜಾತಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಕೂಗು. ಹೀಗೆ ಇವರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಸರಕಾರದಮೇಲೆ ದೂರು, ಕೊರಗು ಇರುವಾಗ, ಇನ್ನು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಚಾರ್ಜುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕೇ? ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ದೇಶ, ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶ ಅಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್ ಫ್ರೇಮ್ ಮಾಡಿದಕಾಲಕ್ಕೆ, ಸರಕಾರ ಒಂದು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದರೆ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ನಾವು ಅಂಥ "ಕೇಸ್" ಪ್ರಕರಣವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಕ್ಕರ್ ಹೊಡೆದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅತೃಪ್ತಿ, ಅಸಮಾಧಾನವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರುಗಳಿದ್ದು ಸರಕಾರದಮೇಲೆ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಇದೆ; ತಮಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ಸ್ ಪ್ರಾಪರ್‌ಆಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಮ್ಯೂನಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಬಡ್ತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಮಂದಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಸಸ್ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಮಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ಮಾಡಿ ನರಳಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ದೂರುಗಳು ನೀವು ಒಂದು ತಾಂಡು ಹೋಗಿ ಬಂದರೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆಂಟಿ-ಕರಪ್‌ಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಹಳ "ಕಾಂಗ್ರೆಸ್" ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಒಬ್ಬ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಜೊತೆಗೆ ವಿಧಾನಸೌಧ ಸುತ್ತಿದರೆ ಇದೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಆಪಾದನೆಯಿಲ್ಲದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಡಿಸ್‌ಕಂಟೆಂಟ್ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಮೊರೇಲ್ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಿಜವಾಗಿ ಇಡೀ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ ಡೌನ್ ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವೀಸ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಹೆರ್‍ಯಾಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡು, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಲುಕ್ಸಾನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ನೌಕರರು ಹಂಗರ್ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡ್ರೈವರು, ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಪಗಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಸಸ್ಪೆನ್‌ಷನ್ ಪದೇಪದೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮೋಟಾರ್‌ವೆಹಿಕಲ್ಲುಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಡ್ಯಾಶ್ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಸಸ್ಪೆನ್‌ಷನ್. ಡ್ರೈವರಿಗೆ ಎರಡು ದಿವಸ ಸಸ್ಪೆಂಡಾದರೆ, ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಹೋಯಿತು; ಕಂಡಕ್ಟರಿಗೆ 2 ದಿನದ ಸಂಬಳ ಫೈನ್ ಹಾಕಿದರೆ, 4 ರೂಪಾಯಿ ಹೋಯಿತು. ಈ ತರಹ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೆಂಟುಗಳಿಗೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ನೌಕರರುಗಳಮೇಲೆ ಆಂಟಿ-ಕರಪ್‌ಷನ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಚಾರ್ಜ್ ಫ್ರೇಮ್ ಮಾಡಿ, ಅಪರಾಧವನ್ನು ರುಜುಪಡಿಸಿ, ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ, ಅಂಥವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಉಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರಮೇಲೆ, ಏನೂ ಚಾರ್ಜ್ ಇಲ್ಲ, ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಚಾರ್ಜೂ ಇಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ನಿಮಗೆ ಅಹಿತವಾಗುವುದೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಸಿಗಳನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮೆಷಿನರಿಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೇ ನೀವು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ನೀವು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸುತ್ತೀರ? ಅವರ ಬಲವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ, ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪಾತ್ರರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅನಂತರ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮೊನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿದರು, ಏನು ಮಹಾ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹಗುರವಾಗಿ ಅಂಥ ಯೋಗ್ಯ ಮನುಷ್ಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮಹನೀಯರು ಎಂಥೆಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮಹನೀಯರು, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕಟ್ಟಿದರು; ಈಗ 15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 10–15–20–30 ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೇ ವಿನಾ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಮಹತ್‌ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು

ಮೊದಲು ಆವರದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮ, ಅವರಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪಾರಗೌರವ, ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನಾಮೋಶಿ.—ಇದು ಎಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿಹೋಗಿದೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹಳಿಯುವುದು, ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನೀವು ಸೋಶಿಯಲಿಸ್‌ಮ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್‌ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಸೋಶಿಯಲಿಸಂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು, ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕಟ್ಟಿದರು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕಟ್ಟಿದರು, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕಟ್ಟಿದರು; ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಇಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಅವು ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನೀವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವರೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರು; ನೀವು ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಆ ಅಪೂರ್ವ ಪುರುಷರು ಮಾಡಿರುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ. ಅವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಕೊಟ್ಟು ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೆ, ನೀವು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನು? ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸೋತುಹೋದ ಒಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರನ್ನೇ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಜಾಗವಿಲ್ಲದೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಚೇರ್ಮನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಇವೊತ್ತು ನೀವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಶನ್ನಿಗೆ ನೇಮಿಸಿರುವ ಮೆಂಬರು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಚೇರ್ಮನ್, ಅಡ್‌ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ನೂರಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಚೆಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸಿಗೆ ನೀವು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್‌ಗಳನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಟಿ.ಎ. ಡಿ.ಎ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ಎಂಥೆಂಥ ಅನಾಹುತ ನಡೆದಿದೆ. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಾಯವಾಗಿದೆ; ಕಬ್ಬಿಣ ಕದ್ದು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರಕಾರದವರು ಬೇಗನೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಮರಾಜ್ ಪ್ಲಾನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಮರಾಜ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾತಿಯಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜಾತಿ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಡಿ. ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರಿದ್ದಾರೋ, ಯಾರಿಗೆ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಔಟ್‌ಲುಕ್ ಇದೆಯೋ, ಅಂಥವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವವರು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಔಟ್‌ಲುಕ್ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಅಭಿಮಾನವಿರುವವರು ಇಲ್ಲ. ದೇಶಭಕ್ತಿ ಇರುವವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳೇ ಜನತೆಯ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು, ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಲ್ಲರು. ಅವರ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿರಿ, ಆಗ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಂಥವರು ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಒಂದು, ಅದು ಕೋಮು ಭಾವನೆ. ಈ ಕೋಮು ಭಾವನೆ, ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡದವರು—ಅವರೂ ಇರಲಿ, ಅವರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿರಲಿ—ಇಂಥದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಬೇಡಿರಿ. ಇನ್ನಾದರೂ ತಾವು ಕಾಮರಾಜ್ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸದೆ ದಕ್ಷರಾದ, ಯೋಗ್ಯರಾದ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಎರಡು ದಿವಸಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಏಕೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಂತು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಬಹುಶಃ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ. ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು, ಅದು ತಪ್ಪಿ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಇದನ್ನು ತಂದಿರಬಹುದು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅವರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆವು. ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾರನೆಯ ದಿವಸವೇ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಂತು, ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಇದು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಹೋಗಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಲಿ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಅಂಗೀಕಾರ ವಾಯಿತು. ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಕೆಲವರಿಗೆ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆಧಾರವಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಹೊಸದೇನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೂ ಇದೇ, ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೂ ಅದೇ. ಇವತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಪಲ್ಲವಿ ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಎಲ್ಲ ಒಂದೇ ಏನೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವಿ ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ಹಳೇ ಮಾತು, ಅದೇ ಹಳೇ ಜೋಗುಳ. ಹೊಸದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ವಗೈರೆ ವಗೈರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ಹೊಸದು ಬಂದಿವೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಎನ್. ಡಿ. ಎಫ್. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹಣ ದುರ್ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದೆವು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಅಬ್ಬರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಪಾರವಾದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಅಬ್ಬರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಏನೆಂದರೆ-ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಮಾತಾಗಿತ್ತು ನನಗೆ, ಜಾತೀಯತೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ—ಇವತ್ತು ಬಂದಿದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ. ಈಗ ಎರಡು ದಿವಸದಿಂದ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಜಾತಿಯ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಂದ ಬಂದಿದೆ, ಅದು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಂದ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಏಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಎಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಹತ್ತಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿ ಜನ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಆಳತಕ್ಕದ್ದೇ ಅವರ ನೀತಿ. ಅವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಜಾತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇವತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಪುಟ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ವಿಷಾದದ ಮಾತು. ಈ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳು ಹೊಸದಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ತರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಯಾರೂ ಜಾತೀಯತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿವಂತೆ! ಎಲ್ಲಿಯ ವಾದವಿದು? ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನೂ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಯವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಯ ಸಂಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹಾಗೂ ಮುಖಂಡ ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಮಾದ ಒದಗಿದೆ, ಶತ್ರುಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಸಹಾಯಕರಾಗಬೇಕು, ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀಮಂತರೂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ—ಶ್ರೀಮಂತರು ಅಷ್ಟು ಬಂದಿಲ್ಲ ಬಡವರು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬೆಳಗಾಂ, ಮಂಗಳೂರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಲ್ಲದೆ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯದ ಇದ್ದವರನ್ನು ಕನ್ವೀನರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದರು, ಚಾಲಕರಾಗಿ ಮಾಡಿದರು ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ ಎಲ್ಲ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು ಎಂದು. ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆವೋ ಆಗಲೇ ಎಲ್ಲ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು

ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆವು ಹಾಗೆಯೇ ಇವರನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆವು. ಅದು ಹೋದ ವರ್ಷ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ. ಆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗಿನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ತೆಲಗು ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ 2-3 ದಿನಗಳಿಂದ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು, ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆ ಇದ್ದರೆ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪವಿದೆಯೇ, ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಪವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದಾದರೂ ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಬಳೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಿಂದ ಬಾರದೆ ಬೇರೆ ಕೈಯಿಂದ ಬಳೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆಯೇ ? ಅವರಾಗಿಯೇ ಬಳೆಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ತೂಕದಷ್ಟು ಚಿನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೂಕ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ದೇವರನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕರಡಿಗೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಕೆಲವರು ಮೈಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಅದು ನಡೆದದ್ದು ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ. ಅಲ್ಲಿಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ತೂಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ತೂಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಯಾವ ಜನ ಈ ನಿಧಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೋ, ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೋ, ಆ ಜನ ಲಕ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಬಂದಿದದ್ದರು ಅಲ್ಲಿ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಸೇರಿದರೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಬಂದೀತು, ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮ ಜಾಸ್ತಿಯಾದೀತು, ತಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಎದ್ದು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತರು. ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ದ್ರೋಹವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಹೋಗಿ, ಇಲ್ಲಿಂದಲೂ ಹೋಗಿ, ಅದು ಆಗ ಕೂಡದು ....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅದರ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದೆ, ತುಲಾಭಾರ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೀಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಜನ ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಏಳೆಂಟು ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆ (ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬಿಲ್ಸ್)ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಬಿಸಾಕಿದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ನಕ್ಕೆವು, ಇಂಥ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರಲ್ಲ ಎಂದು ಕನಿಕರಪಟ್ಟೆವು, ಅಷ್ಟೆ. ಆ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಕೂಡ ಪಟ್ಟೆವು. ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿದರು. ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ತೂಕವಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಳಗಾಂನವರೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ತೂಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರು. ಬರತಕ್ಕ ನಿಧಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ತೂಗಿದರೆ, ತೂಕ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ತೂಕ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆ ? ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಜನ ತಾವಾಗಿಯೇ ಕಂಬ ತಂದು ಹಾಕಿದರು, ತಾವಾಗಿಯೇ ಕಾಗದ ತಂದರು, ಗಳ ತಂದರು, ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿದರು, ಅವರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ಯಾರೂ ಏನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂಭವವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜನ ಎಷ್ಟೊಂದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಇವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ? ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಫಿಲ್ಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಜನರನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಫಿಲ್ಮ ತಯಾರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಯುದ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜನ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಹೇಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಫಿಲ್ಮ ತಯಾರುಮಾಡಲು ಎನ್. ಡಿ. ಎಫ್. ಅವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಫಿಲ್ಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಈಗ ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಇದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಯಿತು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು. ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪುಕಾರ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಕಳಿಸಿರಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲು ಆ ಮನುಷ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮಗನನ್ನು ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರಿಸಲು ಅವನ ತಂದೆಯು ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸತ್ತು ಹೋದನೆಂದೂ, ಹಣ ಕೊಡಲು ಅವನಿಗೆ ಯಾರೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಅವನು ಸ್ವತಃ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂದು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಅವನ ಮಗನು ಹೇಳಿದನು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕೆಲವು ಜನ ಬಂದಿದ್ದರು, ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಕಲಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆಂದೂ ಸಹ ಅವನು ಹೇಳಿದನು. ಇಂಥ ಅಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣವೇ? ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹರಕತ್ತು, ಆಗಬಾರದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಯಾವುದೋ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಯಿತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ, ಸರಕಾರ ಹೋಗಬೇಕು; ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಹೋಗಬೇಕು ಹೀಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿ ಸರಕಾರ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥ ಇದೆ? ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೊಡೆದರೆ ಹಲ್ಲು ಬಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಥೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್. ಡಿ. ಎಫ್. ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಬಾರದು. ಇದುವರೆಗೆ ಜನ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಹೀಗೆ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬರತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ನ ಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಯಷ್ಟು ವಸೂಲಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಒತ್ತಾಯ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಮೋಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಲಾಭಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಲಾಭಾರ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಹೋಗಬೇಕೇ? ಇದು ಒಂದು ಹೊಸಕಾರಣ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆ ತುಂಬಿದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಜಾಣರು.

ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 1957ನೇ ಇಸವಿ ಮುಂಚೆ ಕೆಲವು ಐಟಮ್ಸ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಸುಮಾರು 207ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಅಕೌಂಟ್ಸ ಆಫೀಸರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳ ವಿವರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

Outlay on old electricity schemes incurred prior to 30-9-57	Rs. 8,10,000
Total installation of penstock.	Rs. 2,12,000
T.A. paid between 1941 to 1951 to labour employed in capital works.	Rs. 21,74,000
Expenditure on replacement of 25 cycle motors on account of frequency conversion scheme.	Rs. 5,00,000
Assetsin unserviceable conditions transferred from Government Department	Rs. 20,80,000
Outlay on old works at Sharavathi old transmission lines, outlay on assets not traceable due to renewals and replacements, changes in extensive distribution system over 40 years.	Rs. 65,00,000
Total: Rs. 207 lakhs.	

ಇದು 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಲೆಕ್ಕ ಹುಡುಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ: ಸಣ್ಣದು ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಬಹು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಏನೋ ಅನಾಹುತ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಎರಡು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಎರಡು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರು ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಲೋನ್ಸ್ ಕೇಳುವಾಗ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವಿಷಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತೂ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೋನ್ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಜನ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾವೇ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಜನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬ್ಯಾಂಕರ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಹಣ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡು ಇದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ದಯವಿಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮೂರು ಕೋಟಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಹಣ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಫೇವರ್ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ಮೇಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕೀಳು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಂಟು ಹತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಬಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ವಸೂಲಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದ ಟ್ರೆಜರಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಬಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಲಾಂಗ್‌ಟರ್ಮ್ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇದ್ದರೆ ಟ್ರೆಜರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಡ್ಡಿ ಬರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಹಣ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಬಂದಿದೆ. ಒಬ್ಬರು 150 ಲಕ್ಷ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು 60 ಲಕ್ಷ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ಎರಡು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವುದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಇರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸುದೈವದಿಂದ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಾಗ ಅವರು ಕನ್ಸಲ್ಟೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು.

> "Sri S. Sivappa while agreeing to the deposits so made, enquired if there is any discrimination in the quantum of deposits.
>
> The Chairman replied that there was no discrimination in this behalf and that the deposits were made in proportion to the subscription made by each Bank."

ಬೇಕಾದಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅನುಕೂಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. 614 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪರ್ಚೇಜಿಸ್ ಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು 300 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಈ ಹಣ ಇತ್ತಲ್ಲಾ ಈಗ ಏತಕ್ಕೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಮಾತು ಅಲ್ಲ.

ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಡೀಸೆಲ್ ಎಂಜನ್ ಸೆಟ್ಟು ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ಬಂದಿವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಏಪ್ರಲ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋವಾಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹಂಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್‌ಗೆ ಕೊಡಲು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ಸನ್ನು ತರಿಸಬೇಕು, ಸ್ವಿಚ್ ಗೇರ್ಸ್ ತರಿಸಬೇಕು, ವೈರ್ಸ್ ತರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಬರುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಅವಸರ ಇದೆ ಎಂದಾಗ ಅವರು ಮೂರು ಮುಕ್ಕಾಲರಂತೆ ಸಬ್‌ಸ್ಕ್ರೈಬ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾಲ್ಕೂ ಮುಕ್ಕಾಲರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಬಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವತ್ತು ಬಹಳ ಅವಸರ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಬಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ನಮಗೆ ನುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತರಿಸಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಕೊಳ್ಳಲು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ಏಳು-ಎಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಲು ಬಂದೀತು. ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಡ್ಡಿ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಇಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬಡ್ಡಿ ಬರುವ ಕಡೆಯೇ ಇರುವುದು ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು 31, 71, 152 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಲುಕ್ಸಾನೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಮೊದಲು ತಗೆದುಕೊಂಡು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಫ್ಲೂಯಿಡ್ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಯಾವಾಗ ಬೇಕೋ ಆಗ ಡ್ರಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಾಲ್ಕೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದೀತು ಎಂದು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರ್ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ :

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು 156 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ 96 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ.

ಕೆನರಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ನವರು 162 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಲ್ಲಿ 101 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ.

ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಅವರು 76 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಲ್ಲಿ 47 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ.

ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರು 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಲ್ಲಿ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅವರು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ.

ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಸರಿ. ಯಾರೋ ಕಾಲು ಪರ್ಸೆಂಟು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅವರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರದ ನೀತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಆಗಬಾರದ್ದು ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಯದೇ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡೆಟ್ ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವ್ಯವಹಾರ ತಿಳಿಯದೇ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು, ಯಾವ ಶರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಕನ್‌ಸಲ್ಟೇಟೀವ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ, ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—That is not the power of the Consultative Committee. I enquired and got information. It is not a decision by the Consultative Committee.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕನ್‌ಸಲ್‌ಟೇಟೀವ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು ಅದನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೂ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರ. ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೆಂದರೆ ಗಾಂಧೀ ಹೆಸರು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾರಿಗೆ ಏನೂ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲ, ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು, ಖಾದಿ ಅಂಥಾದ್ದು ಇಂಥಾದ್ದು ಎಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅವರಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಏಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಖಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇರಲಿ, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು

ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ, ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿರುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

(OPPOSITION MEMBERS : Hear, hear.)

ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನೀವು ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ನಾವೇ ಒದಗಿಸಿರುವುದು, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಬಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಟು' ನಂಬಿಕೆ ಉಂಟು. ಏನು ವಾಸ್ತವಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕ , ನಾವೂ ನೀವೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಬೆರೆಯಬೇಕು.

3-00 P.M.

ಈ ನಾನಾ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಏಕ ಪಕ್ಷವಾಗುವುದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೂ ಬಲವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಲು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ, ನಮಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ, ದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೊಯ್ಯಲು ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಹೀಗೆಲ್ಲ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಂದು ಸಾರಿ ಏನು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಿರೋ ಅದನ್ನೇ ಈ ಸಾರಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಪಾಂಡವರಾಗಿರಬಹುದು, ಯಾರಾದರೂ ಕೌರವರಾಗಿರಬಹುದು. ಕೌರವರು ನೂರು ಜನ ಇರಬಹುದು, ಪಾಂಡವರು ಐದೇ ಜನರಿರಬಹುದು. ಈ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಿತ್ತಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೊರಗಡೆಯವರು ಬಂದಾಗ ನಾವು ನೂರಾಐದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಪಾರ್ಟಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಒಳ್ಳೇ ಅನುಭವ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಆ ಪಕ್ಷ ಬಲಯುತವಾದ ಪಾರ್ಟಿಯೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕರ್ತವ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದೇ ಎಂದು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೇ ವಿನಾ ಇನ್ನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾ, ಹೂ, ಎಂದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನೆಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏಕೆ ಇವರು ಬಂದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ! ಒಂದೊಂದು ದಿವಸಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಯಾರೂ ನನಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಈ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ವಾಯಿದೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸತ್ಯವೇ ಅಸತ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಇನ್ನೊಂದಾವರ್ತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಹೇಳಲಿ. ಇನ್ನ್ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು, ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಗೆ ಮೋಟಾರ್ ಡೀಲರ್ಸ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾರು ಸಂಬಂಧಿಗಳು, ಯಾರು ಸಂಬಂಧಿಗಳಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಬಂಧಿಗಳೇ; ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪನವರೂ ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಅವರೂ ಸಂಬಂಧಿಗಳೇ. ಅಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧಿಗಳು. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ಯಾರೂ ಅಂಥ ಸಂಬಂಧೀಕರಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರು ಯಾರು, ಅವರಿಗೂ ನನಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ, ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿದೆ, ಅವರು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ವಗೈರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೇ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಈ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ವಿವರಗಳೊಂದನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಅಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನೊಂದನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಯಾರೂ ಹೇಳಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆರೀತಿ ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಅದೇನೋ ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಎಂಥ ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವೋ ನನಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಈಗ ತಾನೆ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರುವರಿ, ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳೊಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಾದರೋ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಚ್ಯೂಟರಿ ಅಟಾನಮಸ್ ಬಾಡಿ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ನಿಗಾ ಅದರ ಮೇಲಿದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಹಳ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಹೌದು. ಆದರೆ ಅದು ಈಗ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಒಳ್ಳೇ ನುರಿತ ಎಪ್ಪತ್ತು ಎಂಬತ್ತು ಜನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈಗ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರೀಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಗಿದೆ, ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೀಗ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಾನೆ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು: ಈಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜಾಗ್ರತೆ ಆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು ನನಗೆ ಆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನಾನೇನೋ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಅವರು ಒಳ್ಳೇ ಮಾತಾಡಿದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಿರತಕ್ಕವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನೋಡಲಿ, ಆಗ ನಾನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಲವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ಲಂಚ ಎಂಬುದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದಿಂದ ಹೀಗೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ದೇವರೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದರೂ ಆತನಿಗೂ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಲಂಚ ದೇಶ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಲಂಚಕೋರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಡಚಣೆಗಳಿವೆ. ಕಾನೂನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸಿಂಪ್ಲಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದ ಚೂರು ಏನಾದರೂ ಕೈಬಿಟ್ಟೆವೆಂದರೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ನಾವು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಜಾ ಆಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಲಂಚವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಕೆಟ್ಟಿದೆ, ನೀವು ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದೇನು ಮಾತು ! ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ಅಂಥ ಅನಾಚಾರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನೀವೂ ನಾವೂ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸ ಇದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ದುಡಿಯಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಏರಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ ತಂದಿದ್ದ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲೂ ಇದೇ ವಿಚಾರ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರಿ ಇವರು

ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೂ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರೇ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೋ ಏನೋ.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—I rise to a point of order, Sir. The Leader of the House said and it has gone on record: "ನೀವೂ ಬುದ್ಧಿ ವಂತರೇ". It is an indirect insinuation against the Members of the Parliament who have made that motion. Would it be in order?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ಕೃಪಲಾನಿಯವರ ಹತ್ತಿರವೇ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. M. KRISHNA.—Sir, it further strengthens my point of order.

Mr. SPEAKER.—The member has stated the point of order and I will give a ruling. (*Laughter.*)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಒಳ್ಳೆಯವರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಆಯಿತು. ಸುಮ್ಮನೆ ಬಯ್ಯುವುದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗು ತ್ತೀರ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಹಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಜನ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, 15 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಎಷ್ಟು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದೀರ? ಹಿಂದೆ 11, 12 ಔನ್ಸು ತಿನ್ನುತಿದ್ದರು; ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 15-16 ಔನ್ಸು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯದೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರಯೇ? ಆದರೆ ಇದೂ ಸಾಲದು, 20 ಔನ್ಸಾದರೂ ತಿನ್ನಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ' ಅಪಾರವಾದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳು ನಡೆಯು ತ್ತಲೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಪ್ಪಾ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರ, ಭದ್ರ, ತುಂಗ, ಘಟಪ್ರಭ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಮಲಪ್ರಭಾಗೆ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾಗೆ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ, ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗೀಗೂ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಇವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ. ಈ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೈತರ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಡಲು ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೈತನಿಗೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನೀರನ್ನು ಹೊಲಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಗದ್ದೆಯ ನೀರ್ಗಾವಲುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಶಿವಪ್ಪ.—ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾವೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಂತೋಷವಾಯಿತೋ? ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಗಳನ್ನು ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪಾಪ! ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅನುಮಾನ ಇರುವವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡೋಣ? ಅನುಮಾನ ಇರತಕ್ಕಂಥವರ ಸಂಸಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಸಂಸಾರವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಿರಿ. 'ಸಂಶಯಾತ್ಮಾ ವಿನಶ್ಯತಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಲೆವಲರುಗಳು ಮುಂತಾದ ಮೆಶಿನರಿಗಳು, ಮಣ್ಣು ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರಗಳು, ವಗೈರೆಗೆ, ಸುಮಾರು 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವು ಬೇಗ ಬರಬಹುದು, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಭದ್ರ ಕೆನಾಲನಿಂದಲೇ ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವಂಥ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ 80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ; ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೂ 6-7 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಬರಬಹುದು. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸ. ತಡವಾಗಿದ್ದರೂ ಬಹಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯು ವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕೆರೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಜನಗಳೂ ಹಾಗೆ ಕೇಳಬೇಕು, ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜನ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 22 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ 50 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎನ್‌ಕಂಬ್ರೆನ್ಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಇಲ್ಲದೇನೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ಲಂಚ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸಂಶಯ. ದರ್ಜಿಗೆ 10 ಗಜ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕಾಲು ಗಜ ಕದಿಯುತ್ತಾನೆಂದು ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಸುವುದನ್ನೇ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೋ? ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ತೋಡಿಸಲೇಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಲೇಬೇಕು. ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳೂ, ನಾವೂ ತೊಡಲೇಬೇಕು. ಕಾಲು ಗಜ ದರ್ಜಿ ಕದಿಯುತ್ತಾನೆಂದು ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಸುವುದನ್ನೇ ಬಿಡುತ್ತೇವೆಯೆ! ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳೂ, ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿನ್ನಬಹುದು, ಆದರೆ ನೀವು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಜನ ಜಾಸ್ತಿ ಆಹಾರ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಗುರುತು? ನಮ್ಮ ಜನದ ಬದುಕುವ ಕಾಲ (ಸ್ಪ್ಯಾನ್ ಆಫ್ ಲೈಫ್ ಅಥವ ಲಾಂಗೆವಿಟಿ) ಈ ಸುಮಾರು 16-17 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 26 ವರ್ಷದಿಂದ 42 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಪೋಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ಯಾಂಡಿನೇವಿಯನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ಯಾನ್ ಆಫ್ ಲೈಫ್ 60-65 ವರ್ಷವಿದೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 26ರಿಂದ 42ಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದು ಮಂತ್ರ ದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಯೆ? ಅದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ: ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇವೆ, ಮೈಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬಟ್ಟೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜನ ತಲೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 16-17 ಗಜ ಬಟ್ಟೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಬಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವವನ ಗತಿ ಏನು, ಕೂಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನ ಗತಿ ಏನು? ರೈತನ ಗತಿ ಏನು? ಬೆಲೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೋದ ಸಲ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೋ, ಅದನ್ನೇ ಇವತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೋದ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟಿತ್ತು, ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು. ಹೋಲ್‌ಸೇಲಿನಲ್ಲಿ ರೀಟೇಲರುಗಳಿಗೆ ಮಾರತಕ್ಕಂಥ ಮರ್ಚೆಂಟು ಗಳು ಬಹಳ ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿ ಗಳನ್ನು ಪುರ ಮಾಡಿ, ಸತ್ಯವಂತರು, ಯೋಗ್ಯರು, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿತ್ತೋ, ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ 2-3 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆ ಅವನಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆವು ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ, ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲೋಯನ್ಸು ಪಗೈರೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಧಾರಣೆವಾಸಿ ಏರಿದೆ ಎಂದು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ರೈತನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನ ಗತಿ ಏನು? ನಮ್ಮ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 55 ರಷ್ಟು ರೈತ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಟ್ಟು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಕಂನಲ್ಲಿ, ಶೇಕಡ 65ರಷ್ಟನ್ನು ಅವನು ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಶೇಕಡ 15ರಷ್ಟು ಕಚ್ಚಾಮಾಲನ್ನು ಅವನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು. ಬಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾದಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಪಾನ ನಿರೋಧ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳು ತ್ತೇವೆಯೆ? ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೆ? ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ದೇವರು ಬಂದು ನಡೆಸಿದರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. It is an experiment. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಷ್ಟು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್ (ನ್ಯಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಟೋಟಲ್ ಕ್ರೈಮ್ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ನದೂ ಹೇಳಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಜನ ಕುಡಿದು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ನಿನಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವೋ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.
ಪಾನ ನಿರೋಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮೈಸೂರು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ).—ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಾಹಿಬಿಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಸೂಚನೆ.

ಮತ್ತೊಂದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ರೈಲ್ವೆಗಳು ಯಾವುದೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಅದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹತೋಟಿ, ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳ ಹತೋಟಿ, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ! ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಭಟ್ಕಳ್ ಬಳಿ ಹಡಗು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಈ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಒಂದು ಸಂತೋಷವೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಅಳತೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥಿಂಥ ಕಡೆ ರೈಲು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಜಮೀನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಬಯ್ಯಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನಿಮಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು-ಸೇಲಂ ಲೈನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಾಸನ-ಮಂಗಳೂರು ಲೈನೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಗಾತ್ರದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆ ಸಲ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. 'ದುಗ್ಗಾಣಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಹಾಡೋ ದಾಸಯ್ಯ, ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಬಿಡೋ ದಾಸಯ್ಯ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು, ಪುನಃ ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶರಾವತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲುಗಳು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳ ರಿಕಾರ್ಡು ಇದೆ. ಅನೇಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಫಾರಂಗಳಿವೆ, ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರುಗಳಿವೆ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿವೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ. ಕೆಲಸದ ಡಿಸೈನುಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಕಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟಡ ಎಂದು ಇದ್ದುದನ್ನು ಮಣ್ಣಿನ ಕಟ್ಟೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ upstream rockfill ನಂತೆಯೇ downstream rockfill ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಹೊದಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಪಾರವಾದ ನೀರು ನಿಲ್ಲತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಅದು ಸರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ನೀರು ಲೀಕ್ ಆದರೆ ಜನಗಳ ಗತಿ ಏನು, ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ 40 ಲಕ್ಷ ಆದೀತು, ಪ್ರಾಯಶಃ 50 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವುಗಳು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎತ್ತು ಈಯಿತು ಎಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಅವರೇ ಇದನ್ನು ಖುದ್ದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಮಾತು, ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿವೆ, ಬೋರ್ಡಿನ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿವೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂಬಂಧವಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ರೇಟುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ನ್ಯಾಯ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಶರಾವತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಕಿರುವ ರೇಟುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿದೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವ ಯಾವ ರೇಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವ ತಾರೀಖು, ಯಾವ ಕಾಲ ಎಲ್ಲ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿವೆ, ಇತರ ತೀರ್ಮಾನಗಳೂ ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯವೇನಾದರೂ ನಡೆದಿದೆಯೇ, ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ನಡೆದಿದೆಯೇ, illegality ಇದೆಯೇ, irregularity ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮೊನ್ನೆಯ ದಿನ ಹೇಳಿದೆ ಸುಮಾರು 8-10 ದಿವಸಗಳಾಯಿತು ರಿಕಾರ್ಡುಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದು. ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನೇ ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಲಾಯರ ಕಡೆಗೆ ಇದ್ದುವು, ಕೆಲವನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೆವು, ಕೆಲವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುವು. ಹೀಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳೂ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಯಿತು, ನಿಜ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾದ್ದಕ್ಕೆ ಏನೋ ಆಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನೇ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಫೈಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನುಮಾನವಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವಸರವೇಕೆ? ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭವಿದ್ದರೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು ಎಂದರೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಗುಲ್ಲು ಎಬ್ಬಿಸಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಗುಲ್ಲು, ಬರೀ ಗುಲ್ಲ , ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಎದ್ದಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಇಂಥ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಏನೇನು ವಿಷಯಗಳು ಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಾರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈಗ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಹೆಬ್ಬೂರು).—ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಏನಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏಕೆ ಶ್ರಮಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ !

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬೈರೇ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವರ್ಗಾವರ್ಗಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಾಸರಿ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಮೂರು ಕೋಟಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಫಿಕ್ಸಡ್ ಟಿ. ಎ. ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ವರ್ಗಾವರ್ಗಿಯಿಂದ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕದ್ದು 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಮೂರು ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಸಿದರು, ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಶೇಕಡ 2,700 ರಷ್ಟು ಆಯಿತು. ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು 3 ಕೋಟಿ ಅಲ್ಲ. ಅದು 11 ಲಕ್ಷ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬರಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಕಳೆದ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಸೋಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ

ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆನು ಎಂದು ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಯಿತು. ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿರಲು ಲಾಯಕ್ಕಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ವಂಶ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

3-30 P.M.

ಆ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾಧರ ಗುರೂಜಿ ಅವರು ಬಹಳ ಆವೇಶ ಪೂರಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯ ವರೆಗೆ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದವರು. ಇಲೆಕ್ಷನ್ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅವರು ಬೇರೆಯಾದರು. ಇಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೀಟ್ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಹೊಗಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ತೆಗಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೇ ಇರಲಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಐಕಳ ಅವರಂತೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಗಗನಕ್ಕೇ ಹಾರಿಬಿಟ್ಟರು. ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಬಿಸಿ ಇದ್ದಿತು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಪಾತ್ರೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಬಿಸಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಂಠಣಕರ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಚಾಣಕ್ಯತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಸರಗೋಡು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಇದೆ, ಹೀಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಡೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಸರಗೋಡ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವನೆ ಉಂಟುಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಅವರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಜನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಇಷ್ಟ. ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ವಿವಾದ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ರೈಟ್ ಹೌಸನಲ್ಲಿರುವ 7 ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವವರ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರ ಇದೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ನಮ್ಮವರು ಎಂದು ಮರಾಠಿಗರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಆಗದ ಮಾತು. ಕೊಂಕಣಿಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆ ಉಳಿದಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರಲು ಇಷ್ಟವಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾದರೂ ಇದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡೋಣ. ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಹೊರಗೆ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಇಷ್ಟವೇ ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದು. 1956 ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮರಾಠಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇದ್ದುವು. ಈಗ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮರಾಠಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಿತು ಈಗ ಎಷ್ಟಿದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಬಹುದು. ಶೇಕಡ 25 ರಷ್ಟು ಇದ್ದುದು ಈಗ 50 ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮವರಿಂದ ಏನೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತೆಲಗರಿಗೆ, ತಮಿಳು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾವ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೂ ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒರಟುತನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಲಿ. ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ನೋಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲವೂ ತುದಿಯುವರೆಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಅಲ್ಯೂಮಿನಂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಬರಲಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಕಾರ್ಖಾನೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಇದೆ. ಅದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೂ ಈಗಾಗಲೇ 7–8 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋ ವ್ಯಾಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ. ಈಗ ಅಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ? ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಶರಾವತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್‌ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಂದ ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಇದಕ್ಕೆ ತಳಹದಿ ಹಾಕೋಣ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಅಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಿಂತಿದೆ.

ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಜೆಟ್ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಜನರಲ್ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಚರ್ಚೆ ಜನರಲ್ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಆರ್. ಟಿ. ಓ. ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹುಳುಕ ಮರ ಇದ್ದರೆ ಅದೇನೂ ಅಂಥ ಕಾಡು ಅಲ್ಲ. ಬಜೆಟ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಚರ್ಚೆ ಇದು ಅಲ್ಲ. ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೌರವ ಅಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಗೌರವ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ತಿರಸ್ಕೃತವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳವರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ 15 ಗಂಟೆ ಕಾಲ ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಚರ್ಚೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ಇತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ವಾದ ಸರಣಿ ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ವಾದ ಮಾಡಿದರೋ ಅದು ರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ವಾದ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರುಳು ಇಲ್ಲ, ಹುರುಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ತಂದಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಸ್ತ್ರ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಏಕೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಎದುರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿ ಅಸ್ತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ—ನಿಮ್ಮ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅಸ್ತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ನಿಮಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಏನೋ ಒಂದು ವಾದ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಟಿಲ ಮಾಡಿ ಗೊಂದಲ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸೀಟುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿರುವುದು ಗೊಂದಲವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ರೂಲಿಂಗ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಓದಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

"In the result therefore, for the reasons set out above, the writ petitions are allowed. The modification of the circular issued by the D.P.I. exhibited its own soul for the conduct of examinations at the district level for the 8th standard (4th Middle school class) is quashed as having been passed without authority. We direct that a writ of mandamus must be issued to the Director of Public Instruction that he should consider the admission of these petitioners to the first year class of the High School without reference to the district level examinations in 1963."

(Extract from Judgment)

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೈಕೋರ್ಟು ಹೇಳಿತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಗತಿ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟು ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದೆ.

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಅವರು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ ನೀವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಅಲ್ಪ ಕಾಲಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಅಗತ್ಯತೆ ಏನಿದೆ, ಈ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕೆನ್ನುವ ಅರಿವೇ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ತಂದ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಆದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉತ್ತರದಿಂದಲೇ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ತುಲಾಭಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೇ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು, ಇವತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದಲೇ ಹಣ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಅದು ಖಜಾನೆಯ ಹಣ ಅಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾನಿಧಿಗೆ ಶೇಖರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೇ ತುಲಾಭಾರಕ್ಕೂ ಶೇಖರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅದು ಬೇರೆ ಇದು ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅದಕ್ಕೆ 10—15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೂಡ ತುಲಾಭಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ, ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಶೇಖರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಅದು. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬೇರೆ.

MR. SPEAKER.—If Government funds are not expended and if other funds are expended, is that a ground?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಅದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾನಿಧಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದುದ್ದು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳೋ ಕಿಸುಬಾಯಿದಾಸ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ದೇಶಾದ್ಯಂತ 40–50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜನ ಕೂಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

SRI S. NIJALINGAPPA.—Please don't put in my mouth what I have not said. It is not correct parliamentary manner.

SRI S. SIVAPPA.—A thin line should be drawn between these things. Whether it is irregular, whether it is illegal excess of expenditure, all these things are there. I am putting a direct question to the Chief Minister.

ನಾನು ಒಂದು ನೇರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದೆ. 1962ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ತಾರಾಪೂರೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಯಾವ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೋ ಅವರಿಗೆ ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಏಕೆ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ಒಂದು ನಯಾ ಪೈಸಾ ಆಗಿರಲಿ, ನೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿರಲಿ ಈ ದಿವಸ ವಿನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ದಿನಚರಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಕೋಟಿ ಎಂದರೆ ಗೀಟು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಾನು ತಮಗೆ ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಆಗಿರಲಿ, ಒಂದು ನಯಾ ಪೈಸಾ ಆಗಿರಲಿ ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಶರಾವತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಾ! ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಡೋಲಾಯಮಾನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಡೋಲಾಯಮಾನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಚಾರ್ಯ ರಾಗಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಆಲಿಸಿ ಕೇಳಿದೆ—ಜ್ಯೂಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲು ಧೈರ್ಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕಾತುರವಾಗಿದ್ದೆ, ತಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ, ಡೋಲಾಯಮಾನವಾದ ಮಾತು ನೋಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೊರತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾತು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ತಾವು ಏನೋಂದು ಮಹತ್ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೋದ ವರ್ಷ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಿದಿರೋ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಏನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಆದ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇವತ್ತು ನೀವು ನಗುಮುಖದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಇದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಇದ್ದಂಥ ಕೆಂಪು ಮುಖ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ದೇಶ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವ ಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತರುತ್ತೀರಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲ, ದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅವರು ಜನತೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಬೇಕು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಾಡಳಿತ ಬಂದಾಗ್ಯೂ, ನೀವು ಇನ್ನೂ ಈ ಆಕಾಶಪುರಾಣ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನು ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾನೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ನವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕಾ ಗೋವಿಂದ ರೆಡ್ಡಿಯವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾತನಾಡಿದ ರೀತಿ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ವಿಚಾರ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ, ಆಹಾ ರದ ಸಮಸ್ಯೆ, ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಎಕಾನಮಿ ಮೆಷರ್ಸ್, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾನ ನಿರೋಧದ ವಿಚಾರ ಹೀಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಅಧಿಕಾರಯುತ ವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ರಂಗಪ್ಪನವರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮವರಾಗಲೇ ಒಂದು ಕೈಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಗುರುತರವಾದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲವಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅದು 57–58ರಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು, ಆಗ ನಾನು ಇಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು: ನೀವು ಪವಿತ್ರವಾದ ಖಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅದರ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅಲ್ಲಿ 5–6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ 5–6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದೆ ಇವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು? ಇವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೀಗೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇಂಥ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ತಾರದೆ ನಾವು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿ

ಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದವರು ಖಾದೀ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ಆಡಿಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಉದಾಸೀನಾ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆ ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದೆ, ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಸೇಫ್‌ಗಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ.

ಇನ್ನು ಲಂಚದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆ ದೇವರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರ ಹಿಡಿದಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ಮಾತನ್ನು ಆಡಬಹುದೇ ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಶಬ್ದಗಳು ಬರಬಹುದೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ, ಲಂಚವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡತಕ್ಕ ತಾವು ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಖ್ಖೇ, ಗೌರವವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ದೇವರೇ ಬಂದರೂ ಲಂಚವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿರತಕ್ಕವರೂ ಹೇಳಲೊಲ್ಲಂಥ ಮಾತನ್ನು ಇಷ್ಟು ಗುರುತರವಾದ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವಂಥವರು ಹೇಳಬಹುದೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ! ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಏನೋ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿ ಆ ಕೊಂಚ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನು ! ಬಹಳ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು ? ಇವು ಇಷ್ಟಿಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಕೊಂಚ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಎಂತ ಒಂದು ನಿಘಂಟನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಆಗ ನಾವೂ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ನಡೆದಿರುವಾಗ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಿಮಗೆ ಮನಸ್ಸಾದರೂ ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪೀತು ? ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಹಿಳಾಮಣಿಯರು ಸರಳವಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರ ವೀರವಾಣಿ ಇನ್ನೂ ಉಗ್ರವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಸತ್ಯ—ಅದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಗಳಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಬಹಳ ತಪ್ಪುಗಳಿವೆ, ಲಂಚದ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು.

ಇನ್ನು ಸಭಾನಾಯಕರು ಒಂದು ಕಡೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೇ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ ವಿರೋಧ ನಾವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನೀವು ಯಶಸ್ವಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸವುಳ್ಳ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಇಂಥ ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುವಂಥ ಮಾತುಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸುವಾ ಅಥವಾ ಉರುಳಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯ ಜನತೆಯ ಕೈಲಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಯೇ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಈ ದಿವಸ ನೀವು ಏನು ಒಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ನೀವು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

4-00 P.M.

ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿದರು : ನಿಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋದ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೇವಲ ಅಲ್ಪ ಮತದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಗಳಿಸಿದ ಮತ 100ಕ್ಕೆ 48 ಮಾತ್ರ ; ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಶೇಕಡ 52 ಜನ ಓಟುಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹುಜನರ ಬೆಂಬಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ. ಇವರ ವಾದದ ಇನ್ನೊಂದು ಯುಕ್ತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಪಾಸಾದರೆ ನಾವು ಸರಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದು ನಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು. ನಾವು ಸರಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, 27 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಆಳುವ ಆಸೆಯಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ವಚನ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರೋ, ಏನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಿರೋ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಭೆಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಈ ಸಭೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ನೀವು ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದ ಮೇಲೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಎಂಥ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಮುಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಕಲಿಯುವ ಹಾಗಿರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಅಂತ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೋ, ಆ ಒಂದು ಮಾತಿನಂತೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಏನು ಬಂದಿದೆ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಏನು ತತ್ವ ಅಡಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಹಳ ಜನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಮಾತನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಡೋಲಾಯಮಾನವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಏನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು. ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಏನು ಬಂದರೂ ಕೂಡ 27 ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಯಾರೂ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾವಾಗ ನೀವು ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ, ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕಳೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಂತಿ, ಕಳೆ ಶಾಶ್ವತವಾದುದಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತದೋ. ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಡೋಲಾಯಮಾನವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ, ಅದು ದೇಶಕ್ಕೂ ಅಸಮಾಧಾನಪಡಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ 207 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗೆ ಏನು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. The Electricity Board Council is only an advisory body. ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಅಂಶವೇ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ, ಯಾರ ಒಬ್ಬರ ಹಂಗಿಗೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರಿ. ಒಂದು ಮೋಹಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯನ್ಸಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಒಬ್ಬರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಚುಚ್ಚಿ ಬಡಿದು ಎಬ್ಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶರಾವತಿ ಹೈಡೆಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀವು 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು. ಅದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ತಾವೆಲ್ಲಾ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ, ನೇರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎಂದು ಜನ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಈ ಒಂದು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಜನರ ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಮತಗಳಿಸಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿ. ಅಂಥ ಒಂದು ಸುಯೋಗವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಒಂದು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾಯರು ನಾನು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ ಬಹಳ ಕರ್ಟಿಯಸ್ ಆಗಿ, ಶೇಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು ; ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಈವಾಗ ಜಾತೀಯತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು, ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಗೆ, ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅದು ವಿರುದ್ಧವಾದ್ದರಿಂದ, ಈ ಜಾತೀಯತೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಸ್. ಶಿವಣ್ಣ (ಮಧುಗಿರಿ).—63 ಮಂದಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ಲೀಡರುಗಳಲ್ಲಿ, 53 ಜನ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜಾತಿಯವರೇ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜಗೋಪಾಲ್ (ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್.).—ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ದುರುಪಯೋಗ, ಮೋಸವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ರಸೀತಿಗಳನ್ನು ಬರಸಿ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾದವರಿಗೆ, ಇನಾಂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು, ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಕೇಳಿದೆ, ಅವರು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರ ಕಾಗದ ಏನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರಬಹುದು. ಅದು semi-judicial body. It is for that officer to order the compensation.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಒಂದು ಸಲ ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಏನೋ ಹೇಳಿದರಂತೆ ಸರಿ ಮಾಡಿದರಂತೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ (ಕಡೂರು).—ಇನ್ನೂ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳಿವೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ...............

Mr. SPEAKER.—I am not allowing. I am putting it to vote of the House. The Hon'ble Members must know that when I am on my legs, nobody should stand.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಸ್ವಾಮಿ.

Mr. SPEAKER.—Is it a superior right? I am sorry, I am not allowing.

The question is :

"That this House has no confidence in the Council of Ministers of the State of Mysore."

The motion was negatived.

Sri B. L. GOWDA.—Sir, I press for a division.

Mr. SPEAKER.—Yes. The bell will be rung.

(*The bell rang for two minutes*)

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That this House has no confidence in the Council of Ministers of the State of Mysore."

Sri K. LAKKAPPA.—Sir, on a point of order. The Hon'ble Law Minister............

Mr. SPEAKER.—There is no Point of Order when the division is on.

SRI S. M. KRISHNA.—The Hon'ble Member Sri Kundur Rudrappa is not in his seat. His vote cannot be counted. So, one vote has to be deducted.

The House divided.

MR. SPEAKER.—The result of the division is Ayes 47, Noes 115.

The motion was negatived.

Introduction of bill.

SRI K. PUTTASWAMY (Minister for Municipal Administration).—Sir, I introduce the City of Bangalore Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1963, which has been published in the *Mysore Gazette.*

MR. SPEAKER.—The City of Bangalore Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1963, is introduced.

THE MYSORE LAND REVENUE SURCHARGE(AMENDMENT BILL, 1963.

Motion to consider.

SRI M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Land Revenue Surcharge (Amendment) Bill, 1963, be taken into consideration."

MR. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Land Revenue Surcharge (Amendment) Bill, 1963, be taken into consideration."

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ ಬಿಲ್ ಪಾಸಾಗಿದೆ. ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಬಿಲ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಎಡರು ತೊಡರು ಬಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ 6–7 ತಿಂಗಳು ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ 2–3 ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅನಾಮಲೀಜ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಅದರಿಂದ ಈಗ ಈ 3 ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಇವು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು. ಇವುಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭವಿಲ್ಲ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಆದಷ್ಟು ತಿಳಿ ಆಗಿರಬೇಕು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಈ 3 ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ, ವಾಟರ್ ಸೆಸ್, ವಾಟರ್ ರೇಟ್, ಅಥವಾ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೆಸ್ 15 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರಚಾರ್ಜ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅದರಂತೆ 15 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ವಾಟರ್ ಸೆಸ್, ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಅಥವಾ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೆಸ್ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಎಕ್ಸೆಂಪಷನ್ ಕ್ಲಾಜ ಇದೆ. ಭತ್ತ 'ಬೆಳೆಯುವ ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ ಇರುವ ರೈತ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 12 ರೂಪಾಯಿ ವಾಟರ್ ಸೆಸ್ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಎರಡರಷ್ಟು ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ ಅಂದರೆ 24 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.